

መሰላት ናይ ስራሕ ቦታ ኣብ ኣውስትራልያ

ኣብ ኣውስትራልያ ናይ ስራሕ ቦታ መሰል ዘለዎ መን እዩ?

ሕግታት ናይ ስራሕ ቦታ ኣውስትራልያ ነቶም ቀንዲ ናይ ስራሕ ቦታኦም ኣብ ኣውስትራልያ ዝኾነ ሰራሕተኛታት፡ ወይ ድማ ብኣውስትራልያዊ ኣስራሒ ዝተቐጽሩ ሰራሕተኛታት ይከላኸሉ። ሰራሕተኛታት ብሕግታት ናይ ስራሕ ቦታ ኣውስትራልያ ንክሕለዉ ግድን ዜጋ ኣውስትራልያ ወይ ቀዋሚ ነባሪ ክኾኑ የገብሩዎን።

ብሺዛ ዝነበሩ ሰባት ከም ኩሎም ኣብ ኣውስትራልያ ዝሰርሑ ቋዋሚ ነበርቲ ሰባት ተመሳሳሊ መሰረታዊ ናይ ስራሕ ቦታ መሰላትን ሓለዋን ኣለዎም። ኮንትራት ወይ ስምምዓት ውዕል ነዞም ዝስዕቡ መሰላት ክወስድዎም ኣይክእሉን እዮም።

ሓገዝ ንምርካብ ናበይ ክኸይድ ይኽእል?

ፍትሓዊ ናይ ስራሕ ሓላዊ ንብዓት (Fair Work Ombudsman (FWO))¹ ሕግታት ናይ ስራሕ ቦታ ኣውስትራልያ የተግብር።

FWO ሓገዝቲ ናይ ኣንላይን መሳርሒታት ኣለዉዎ፡ ኣብኡ ክፍሊትካን ደምዝካን ክትምርምርን ናይ ክፍሊት ስሌት ካልኩሌተር ክትጥቀምን ትኽእል።² ንሰዓታተይ መዝገብ ዝብል ኣጥ - ፍትሓዊ ናይ ስራሕ ሓላዊ ንብዓት (Fair Work Ombudsman) ተጠቒምካ ናይ ስራሕ ሰዓታትካ ብቕልጡፍን ብቕሊሉን ክትምዝግብ ትኽእል ኢኻ።³

ቆጻሪ ኣስራሒኽ ፍትሓዊ ኣተሓሕዝ ከይገብረልካ ወይ ንሕግታት ናይ ስራሕ ቦታ ኣውስትራልያ ዘይእዘዝ እንተኾይኑ እንተተጨነቅካ፡ ንሓበሬታ፡ ምክሪ ወይ ሓገዝ ምስ FWO ክትረኽብ ትኽእል ኢኻ።

ብስልኪ ቁጽሪ 13 13 94 ክትድውሉሎም ትኽእሉ ኢኹም።

ከም ሕጋዊ ሓገዝ፡ ማሕበረሰባዊ ሕጋዊ ማእከል ወይ ናይ ሰራሕተኛታት ማሕበር ካብ ዝኣመሰሉ ካልኣት ትካላት እውን ነጻ ሕጋዊ ሓገዝ ክትረኽብ ትኽእል ኢኻ።⁴

ቪዛይክ?

ቆጻሪ ኣስራሒኽ ዋላ ንኹነታት ቪዛኽ ኩነታ እንተተጥሒስካ ቪዛኽ ክስርዞ ኣይክእልን እዩ። ንሓይሊ ዶብ ኣውስትራልያ

(ABF) ሓዊሱ ክፍሊ ውሽጣዊ ሃገር ጉዳያት (Home Affairs) ጥራይ እዩ ቪዛ ክህብ፤ ንምሃብ ክኣቢ ወይ ክስርዞ ዝኽእል።

መንግስቲ ኣውስትራልያ ኣብ ስራሕ ቦታ ምዝመዛ ዘጋጥሞም ብሺዛ ዝነበሩ ሰባት ንምክልኻል ዝሕግዙ ሕግታት ኣፍሊጡ ኣሎ። እዞም ሓይስቲ መከላኸሊታት ኣካል ናይቲ ምሕያል ጸብጻብ መከላኸሊታት መፈተንታ (Strengthening Reporting Protections Pilot) እዮም።⁵

ንክትሰርሕ ፍቓድ ሂዘካ ግዚያዊ ቪዛ እንተሃልዩኽ ንመፈተንታ ብቑዕ ክትከውን ትኽእል ኢኻ።

ክትሰርሕ ንዘይፍቀደልካ ግዚያዊ ቪዛ ዘለካ እንተኾንካ፡ ጉዳያት ውሽጢ ሃገር ንጉዳይካ ንጽቡቕነታቱ ክርእዮ እዩ።

ንመፈተንታ ብቑዕ እንተኾንካ፡ ጉዳያት ውሽጢ ሃገር ቪዛኽ **ኣይስርዞን እዩ፤**

- ምስ ስራሕ ዝተኣሳሰር ናይ ቪዛ ቅድመ ኩነት ኣፍሪስካ፤ ከምኡ'ውን
- ኣብ መንጎ እቲ ኩነታ ምጥሓስ ቪዛን ናይ ስራሕ ቦታ ምዝመዛ ጉዳይን ምትእስሳር ኣሎ፡ ከምኡ'ውን
- ካልኣት ብርክት ዝበሉ ቅድመ ኩነታት እንተተማሊኡም።

ነቶም ሓይስቲ ናይ ጸብጻብ መከላኸሊታት ንምርካብ፡ ክትገብርዎ ዘለካ፤

- ናይ ስራሕ ቦታ ምዝመዛ ጉዳይካ ቅድሚ ንጉዳይ ውሽጣዊ ጉዳያት ምሕባርካ ወይ ብተሳታፊ መንግስታዊ ትካል ወይ ተፈላጎንት ዘለዎ ሳልሳይ ኣካል መረጋገጺ ክወሃብ ግብር።⁶
- ኣብ መንጎ ናይ ስራሕ ቦታ ምዝመዛ ጉዳይን ምጥሓስ ቅድመ ኩነት ቪዛን ዘሎ ምትእስሳር ኣቐምጥ፤ ከምኡ'ውን
- ኣብ መጻኢ ግዜ ምስ ኩነታት ቪዛኽ ተሰማሚዕካ ክትራኽብ ቃል ምእታው።

ንጉዳያት ውሽጢ ሃገር ብዛዕባ ናይ ስራሕ ቦታኽ ምዝመዛ ንምሕባር፡ ነቲ ናይ ምሕያል ጸብጻብ መስርሕ ሕቶ ሓለዋ ቅጥዒ (Strengthening Reporting Protection Request Process form) ክትመልእ ትኽእል ኢኻ።⁷

ናይ ስራሕ ቦታይ መሰላት እንታይ እዮም?እዮም?

ኣብ ኣውስትራልያ ብዛዕባ ኣብ ስራሕ ዘለካ መሰላት ዝምልከት ሕግታት ኣለዉ፡ ከም ዝተሓተ መጠን ክኸፈልካ እትኽእል መጠን ንንዘብ (ካብ 1 ሓምለ 2024 ጀሚሩ እቲ ሕጂ ዘሎ ሃገራዊ ዝተሓተ

¹ <https://www.fairwork.gov.au/>

² <https://calculate.fairwork.gov.au/findyouraward>

³ <https://www.fairwork.gov.au/tools-and-resources/record-my-hours-app>

⁴ <https://www.fairwork.gov.au/tools-and-resources/other-workplace-relations-help/legal-help>

⁵ <https://immi.homeaffairs.gov.au/visas/working-in-australia/work-rights-and-exploitation/strengthening-reporting-protections-pilot>

[exploitation/strengthening-reporting-protections-pilot](https://immi.homeaffairs.gov.au/visas/working-in-australia/work-rights-and-exploitation/strengthening-reporting-protections-pilot#content-index-3)

⁶ <https://immi.homeaffairs.gov.au/visas/working-in-australia/work-rights-and-exploitation/strengthening-reporting-protections-pilot#content-index-3>

⁷ <https://immi.homeaffairs.gov.au/visas/working-in-australia/work-rights-and-exploitation/strengthening-reporting-protections-pilot/request-process-form>

ደሞዝ ሰዓት ንዓበይቲ ምሉእ ግዜን ክፍለ ግዜን ሰራሕተኛታት \$24.10 ንሰዓት እዩ፡ ዝለዓለ ሰዓታት ክትሰርሕ ክትተካ ከም ዘለካን ክንደይ ግዜ ዕረፍቲ ክወሃበካ ከም ዘለዎን ዝኣመሰሉ። እዞም ሕግታት ኣብ ዝተፈላለዩ ቦታታት ከም ሽልማት⁸ ወይ ምዝገብ ስምምዕ ስራሕ (ከም ስምምዕ ትካል) (registered employment agreement)⁹ ወይ ውዕል ስራሕ ክትረኽበም ትኽእል ኢኹ።

ብቪዛ ዝነብሩ ሰባት ብመሰረት ሕጊ ፍትሓዊ ስራሕ 2009 (Cth) (Fair Work Act 2009 (Cth))¹⁰ ከም ካልኣት ኣውስትራልያውያን ሰራሕተኛታት ተመሳሳሊ መሰረታዊ መሰላትን ኣለዎን ኣለዎም።

እዚ ዚስዕብ የጠቓልል፡-

- ክፍሊትን ደሞዝን – ንኣብነት፡ ካብ 1 ሓምለ 2024 ጀሚሩ እቲ ሕጂ ዘሎ ሃገራዊ ዝተሓተ ደሞዝ ሰዓት ንዓበይቲ ሰባት ምሉእ ግዜን ሓሕሊፉ ብፍርቂ ግዜ ሰራሕተኛታት ንሰዓት \$24.10 እዩ። መብዛሕትኡ ግዜ ዝተሓተ መጠን ክፍሊት ኣብ ዓመት ይመሓየሽ።
- ኣብ ገለ ኩነታት ብዘይፍትሓዊ መንገዲ ካብ ስራሕ ከይስጎግ ('ከይባረር' ወይ 'ከይስጎግ') ምክልኻል።*
- ናይ ስራሕ ቦታ መሰል ብምትግባር ካብ ኣድልዎ (ብሕማቕ ኣተሓሕዞ) ምክልኻል - ንኣብነት ብሰንኪ ሕማም ወይ መጉዳእቲ ክሰርሕ ኣብ ዘይክእሉ እዋን ዕረፍቲ ምውሳድ፡ ወይ ብዛዕባ ስራሖም ጥርዓን ወይ ምሕታት።
- ኣብ ስራሕ ካብ ጾታዊ ትንኮሳን ምጽራፍን ምክልኻል።
- ካብ ኣድልዎ ምክልኻል – እዚ ብዕድሙ፡ ስንክልና፡ ጾታ፡ ዓሌት፡ ጾታዊ ዝንባላን እምነትን ካብ ዘይሕጋዊ ኣድልዎ ምክልኻል የጠቓልል።

*ብዘይፍትሓዊ መንገዲ ወይ ብዘይሕጋዊ መንገዲ ተባረርኩም ክኸውን ይኽእል እዩ ኢልካ እንተሓሲብካ ፡ ምስ ፍትሓዊ ስራሕ ኮሚሽን ክሲ ከተቐርብ 21 መዓልታት ኣለካ። ሕጊ ደንቢታትን ፍሉያት ነገራትን ይምልከቱ። ብዛዕባ እዚ ቀልጢፍካ ብእዋኑ ምኽሪ ክትረክብ ይግባእ።¹¹

ቅድመ ኩነት ቪዛኻ ምኽባር ኣገዳሲ እዩ። ብዛዕባ ቅድመ ኩነት ቪዛኻ ከተማልእ ዘለካ ዓቕምኻ ዝኾነ ስክፍታ እንተሃልዩካ ነዚኣም ምስ ምዝገብ ወኪል ስደት (registered migration agent (RMA)) ወይ ሕጋዊ ወኪል ክትዘራረብ ኣለካወይ ድማ ንክፍሊ ውሽጣዊ ጉዳያት ክትራኽብ ኣለካ።¹²

ይኹን እምበር፡ ኩነታት ስደትካ ብዘየገድስ፡ ብመሰረት ሕግታት ናይ ስራሕ ቦታ መሰላትን ኣለዎን ኣለካ።

እዚ ድማ ብመሰረት ሕጊ ስደት ንዘሎ ኩነታት ዘጠቓልል ኾይኑ፤

- ናይ ቪዛኻ ቅድመ ኩነት ኣፍሪስካ/ጥሒስካ እንተኾንካ፤
- ብመሰረት ቅድመ ኩነት ቪዛኻ ኣብ ኣውስትራልያ ናይ ምስራሕ መሰል የብልካን፤ ወይ
- ኣብዚ ሕጂ እዋን ቪዛ የብልኹምን

ኣብ ስራሕ ቦታ ምዝመዛ ዝሕብሩ ምልክታት እንታይ እዮም?

ምዝመዛ ባህርያት ኣደ ሰራሕተኛ ኣብ ስራሕ ሕማቕ መስተንግዶ ኣተሓሕዞ ዝግበረሉ ዝተፈላለዩ ኩነታት ከጠቓልል ይኽእል¹³ እዚ ብዙሕ መልክዕ ክህልዎ ይኽእል እዩ፤ ንኣብነት፤

- ቪዛኻ ክትሰርዞ ምፍርራሕ።
- ክትሰርሕ ምግዳድ።
- ካብ መጠን ንላዕሊ ነዊሕ ሰዓታት ምስራሕ።
- ትሑት ክፍሊት ደሞዝን ዘይተኸፍሎ ስልጠናን።
- ናይ ደሞዝ ወረቐት ዘይምሃብ።
- ካብ ደሞዝ (ነኣብነት ንመዕረፊ፡ ስልጠና፡ መግቢ ወይ መዓዓዝያ)፡ ተቐማጢ ገንዘብ ወይ 'ካሽ-ባክ' ስኬማት ዘይፍትሓዊ ምጉዳል።¹⁴
- ናይ ስራሕ ቦታ መሰላት ዘይምቕባል፤ ንኣብነት ናይ ሕማምን ዓመታዊ ዕረፍቲ ወይ ንጥሮታ/ሱፐርኣኑዌሽን ሓዊሱ ዝኸፈል ዘኻተተ እዩ።
- ፓስፖርትካ ብኸልእ ሰብ ተወሲዱ ክሕዝ ምግባር።
- ካብቲ ዝገለጽካዮ ቅድመ ኩነት ቪዛ ንላዕሊ ክትሰርሕ ጸቕጢ ምግባር።
- ንኣደ ስራሕ ኣቐዲምካ ክፍሊት ወይ 'መተሓቓ' ንምግባር ጸቕጢ።
- ቆጻሪ ኣስራሕቲ ብጥረ ገንዘብ ብምኽፋል ግብረ ካብ ምኽፋል ምውጋዶም።
- ኣብ ክንዲ ሰራሕተኛ ከም ብባእሉ ናጻ ዝኾነ ኮንትራክተር ምምዳብ።
- ኣብ ድሕንነት ዘይብሉ ኩነታት ምስራሕ።
- ቆጻሪ ኣስራሕኻ ክትነብረሉ እትኽእል ትሑት ጽፊት ዘለዎ መንበሪ ኣባይቲ ምሃቡ፡ እንተላይ ነቲ መንበሪ ገዛ ክትከፍል ምግዳድ።
- ካብ ናይ ስራሕ ቦታ ክወጽእ ዘይምፍቃድ።
- ናብ ማሕበር ንኸይትጽንበር ጸቕጢ።

ምዝመዛ ኣብ ስራሕ ቦታ ዝፍጠር መሰላትን ግዴታታትን ናይ ስራሕ ቦታ ብዘይፍላጥ ይኹን ኮነ ኢልካ ብቆጻሪ ኣስራሕቲ ኣብ ዘይፍለጡሉ፤ ዘይተረድኡ ወይ ዘይተኸበሩሉ እዋን እዩ።

ኩነታት ቪዛይ ኣብ ናይ ስራሕ ቦታይ መሰላት ብኸመይ ይጸልዎ?

ናይ ኣውስትራልያ ቪዛኻ ምስቲ ክትሰርሐ እትኽእል ወይ ዘይትኽእል ስራሕ ዝተሓሳሰሩ ቅድመ ኩነታት ከጠቓልል ይኽእል። ኣደ ቆጻሪ ኣስራሒ ብሰንኪ እዞም ኩነታት ቪዛ ንጥፈታት ክትፍጽም፡ ወይ ከይትፍጽም ብዝግባእ መምርሒ ክህበካ ይኽእል እዩ። ንኣብነት፡ ኩነታት ቪዛኻ ኣብ ዝተወሰነ ሞያ ጥራይ ክትሰርሕ እንተፈቐዱልካ፡ ቆጻሪ ኣስራሒኻ ኣብቲ ተራ ጥራይ ክትሰርሕ መምርሒ ክህበካ ይኽእል እዩ።

⁸ <https://www.fairwork.gov.au/employment-conditions/awards>

⁹ <https://www.fairwork.gov.au/employment-conditions/agreements>

¹⁰ <https://www.legislation.gov.au/C2009A00028/latest/versions>

¹¹ <https://www.fairwork.gov.au/ending-employment/unfair-dismissal>

¹² <https://immi.homeaffairs.gov.au/visas/already-have-a-visa/check-visa>

[details-and-conditions/see-your-visa-conditions](https://www.fairwork.gov.au/employment-conditions/awards)

¹³ 'ምዝመዛ' ብንኡስ ዓንቁጽ 271.1A ናይ ገበን ሕጊ ተገሊጹ ኣሎ -

<https://www.legislation.gov.au/C2004A04868/latest/text/2>

¹⁴ ኩሉ ምጉዳል ዘይፍትሓዊ ክኸውን ይኽእል እዩ።

ናይ ሺዛ ደብዳቤኽ ብዛዕባ ዝኾነ ደኹን ንሺዛኽ ዝምልከት ቅድመ ኩነት ሓበሬታ ከጣቓልል እዩ። ከም ኣማራጺ፡ ዝርዝር ሺዛኽ፡ እንተላይ ኩነታት ሺዛኽ፡ ብመንገዱ Visa Entitlement Verification Online ክትፍትሽ ትኽእል ኢኻ፤ መርመራ ወናኒ ሺዛ (immi.gov.au) (VEVO) ኣብ መርበብ ሓበሬታ¹⁵ መምርሒ ውሽጣዊ ሃገር ጉዳያት ምርኣይ።

ንሓይ RMA ወይ ናይ ሕገ በዓል ሞያ እንተ ኣዋፈርኻ፡ ብዛዕባ ኩነታት ሺዛኽ እውን መምርሒ ክህቡኽ ይኽእሉ እዮም።

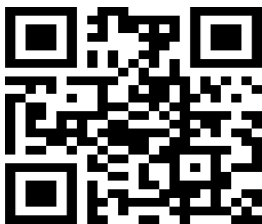
ተወሳኺ ሓበሬታ

ብሺዛ ዝነብሩ ሰባትን ስደተኛታትን - ፍትሓዊ ናይ ስራሕ ሓላዊ ንብዓት(Fair Work Ombudsman (FWO))¹⁶

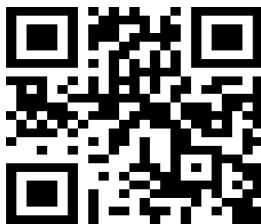
ሃገራዊ ደረጃታት ስራሕን ሰራሕተኛ (NES) (National Employment Standards (NES))¹⁷ ንመብዛሕትኦም ሰራሕተኛታት ዝምልከቱ ዝተሓተ መሰላት ስራሕ እዮም።

መግለጺ ፍትሓዊ ሓበሬታ ስራሕን ሰራሕተኛ (FWIS) (Fair Work Information Statement (FWIS))¹⁸ ብዛዕባ NESን ካልኣት

ቲ

ፍትሓዊ ናይ ስራሕ ሓላዊ ንብዓት (Fair Work Ombudsman)

ኮሚሽን ፍትሓዊ ስራሕ (Fair Work Commission)

ሰዓታተይ መዝገብ

ቤት ጽሕፈት ቀረጽ/ግብረ ኣውስትራሊያ

ምሕያል ጸብጻብ መከላኸሊታት መፈተንታ

ናይ ስራሕ ቦታ ፍትሒ ሺዛ መፈተንታ

ፈደራል ፖሊስ ኣውስትራሊያ

እዚ ሰነድ ብክፍሊ ውሽጣዊ ሃገር ጉዳያት (Department of Home Affairs) ዝተዳለወ ኮይኑ፡ ብRMA ንኽዝርጋሕ ዝዓለመ እዩ። እዚ ሰነድ እዚ ብ RMA ሕጋዊ ዝኾነ ምሽሪ ወይ ናይ ኢሚግሬሽን ሓገዝ ንምሃብ ዝቐመ ኣይኮነን።

¹⁵ <https://online.immi.gov.au/evo/firstParty?actionType=query>
¹⁶ <https://www.fairwork.gov.au/find-help-for/visa-holders-migrants>
¹⁷ [https://www.fairwork.gov.au/employment-conditions/national-employment-](https://www.fairwork.gov.au/employment-conditions/national-employment-standards)

[standards](https://www.fairwork.gov.au/employment-conditions/information-statements/fair-work-information-statement)
¹⁸ <https://www.fairwork.gov.au/employment-conditions/information-statements/fair-work-information-statement>